

Handwritten initials or signature.

Gerechtshof 's-Gravenhage

Sector Straffzaken

Postadres: Postbus 20302 2500 EH Den Haag

Postbus 11756
2502 AT 's-Gravenhage

Bezoekadres

Palais van Justitie
Prins Clauslaan 60
2508 AJ Den Haag
Telefoon (070) 381 3215
Fax (070) 381 3680

PER FAX: 070-5153123

Onderdeel
Contactpersoon
Doorkleernummer(s)
Datum
Oms kenmerk
Luw kenmerk
Onderwerp
Klager
Beklaagde

Straffzaken

(070) 381 3215
1 maart 2007
K06/1688

klaagschrift /4016
de Lijster-Dillerna, Nederlandse Bond voor de Bouw- en
Houwtijverheid
ministerie van Algemene Zaken, Rijksgebouwendienst

Geachte heer [redacted]

Hierbij doe ik u toekomen een afschrift van de beschikking van het
gerechtshof te 's-Gravenhage d.d. 28 februari 2007.

Het hof heeft in het klaagschrift een onherroepelijke beslissing genomen, hetgeen
betekent dat over de inhoud niet gecorrespondeerd mag worden. Tegen deze
beslissing is binnen het Nederlandse rechtstelsel geen rechtsmiddel meer mogelijk.

De griffier,
namens deze,

[Handwritten signature]

Volgnummer: K06/1698

GERECHTSHOF TE 'S-GRAVENHAGE
raadkamer

BESCHIKKING

naar aanleiding van het op 16 maart 2006 ter griffie van dit hof ingekomen klaagschrift op grond van artikel 12 van het Wetboek van Strafvordering, ingediend door:

F. de Lijster-Dillema en
De Nederlandse Bond voor de Bouw- en Houtnijverheid,
klagers,

in deze zaak woonplaats kiezende ten kantore van hun raadsman mr. A.S. van der Biezen, advocaat en procureur, kantoor houdende aan de Havenstraat 1-3, 5211 WC 's-Hertogenbosch,

wegens het niet vervolgen van een of meer strafbare feiten, die zouden zijn gepleegd door

de Rijksgebouwdienst,
het ministerie van Algemene Zaken,
dan wel medewerkers van die dienst en dit ministerie,
beklaagden.

HET VERLOOP VAN DE PROCEDURE

1. Op 15 mei 2004 heeft zich tijdens werkzaamheden in het Catshuis te 's-Gravenhage een explosie voorgedaan, gevolgd door brand, waarbij de echtgenoot van klagster, A. de Lijster om het leven is gekomen. Naar aanleiding daarvan is door de Koninklijke Marechaussee in samenwerking met de Arbeidsinspectie een strafrechtelijk onderzoek uitgevoerd.
De onderzoeksresultaten daarvan bevinden zich bij de stukken in het dossier. Naar aanleiding van het resultaat van dit onderzoek is het schildersbedrijf De Goede Schilders B.V. vervolgd en op 20 maart 2006 door de rechtbank te 's-Gravenhage veroordeeld ter zake van overtreding van de Arbeidsomstandighedenwet 1998 jo. Arbeidsomstandighedenbesluit.

Volgnummer: K06/1698

2. De officier van justitie te 's-Gravenhage heeft besloten tegen beklaagden geen strafvervolging te zullen instellen ter zake van de hiervoor genoemde feiten, nu het onderzoek zelfs geen begin van bewijs heeft opgeleverd voor de stelling dat de Rijksgebouwendienst dan wel medewerkers daarvan zich schuldig heeft (hebben) gemaakt aan overtreding van de Arbeidsomstandighedenwet 1998 jo. het Arbeidsomstandighedenbesluit. Voorts heeft zij geconcludeerd dat het onderzoek evenmin aanknopingspunten biedt voor een verdenking van enig strafbaar feit gepleegd door het ministerie van Algemene Zaken of ambtenaren in dienst van dit ministerie.
Tegen deze beslissing is de klacht dan ook gericht.
3. Na raadpleging van de betrokken hoofdofficier van justitie te 's-Gravenhage heeft de advocaat-generaal bij dit hof mr. Rijsdorp in haar verslag gedateerd 1 augustus 2006 het hof in overweging gegeven de klacht af te wijzen wegens gebrek aan wettig en overtuigend bewijs.
4. Het hof heeft op 20 december 2006 het klaagschrift in raadkamer behandeld. Aldaar is de raadsman van klagers mr. A.S. van der Biezen, advocaat te 's-Hertogenbosch, gehoord.

Beklaagden zijn niet opgeroepen.
5. De raadsman van klagers heeft desgevraagd verklaard dat klagers volharden bij hun klacht.
6. De advocaat-generaal mr. Renckens heeft in raadkamer -overeenkomstig het schriftelijk verslag van haar ambtgenoot- geconcludeerd tot afwijzing van het beklag.

BEOORDELING VAN HET BEKLAG

7. Uit de stukken en bij de behandeling in raadkamer is - voor zover thans nog van belang - het navolgende gebleken:

Het onderzoek dat heeft plaatsgevonden naar aanleiding van het onder 1 vermelde ongeval, heeft uitgewezen dat dit is ontstaan doordat een grote hoeveelheid thinner tot ontploffing en ontbranding is gekomen. De hevigheid en de snelle ontwikkeling van de brand hebben ertoe geleid dat het slachtoffer zichzelf niet meer in veiligheid kon brengen.

Volgnummer; K06/1698

Het slachtoffer was in dienst bij De Goede Schilders B.V.

Ten tijde van het ongeval werden door De Goede Schilders B.V. werkzaamheden verricht in het Catshuis, bestaande uit het verwijderen van een oude laklaag van een houten vloer gevolgd door het aanbrengen van een nieuwe laklaag op die vloer. Hieraan voorafgaand had een proef plaatsgevonden om te bekijken hoe de oude laklaag verwijderd kon worden. Deze proef was uitgevoerd door de firma Caparol. Het werk is uiteindelijk uitbesteed aan De Goede Schilders B.V. Gebleken is dat gedurende de werkzaamheden met grote hoeveelheden van het licht ontvlambare middel thinner is gewerkt.

8. P.H. de Goede was namens De Goede Schilders B.V. de werkbegeleider voor de renovatie van het Catshuis. De werkzaamheden werden verricht in opdracht van de Rijksgebouwendienst. Namens de Rijksgebouwendienst trad A.H.C.A. van der Heijden op als projectleider. P.H.M. Egbers was als assistent-ontwerper bij de Rijksgebouwendienst werkzaam.

Het Catshuis is de ambtswoning van de minister-president. De verbouwingswerkzaamheden werden begeleid door medewerkers van het ministerie van Algemene Zaken. F. Korkers was betrokken als projectleider bouw bureau van dit ministerie. Door de week waren tijdens de werkzaamheden beurtelings de intendanten L.G. Massar en I.J.N. Boekel aanwezig, in het weekend was de kamerbewaarder H.F. Giesbers aanwezig.

9. De Goede Schilders B.V. is door de rechtbank te 's-Gravenhage op 20 maart 2006 veroordeeld wegens 'het als werkgever handelingen verrichten of nalaten in strijd met het gestelde bij of krachtens de Arbeidsomstandighedenwet 1998, terwijl hij wist dat levensgevaar voor een of meer van zijn werknemers ontstaat of te verwachten is, begaan door een rechtspersoon, meermalen gepleegd.'
10. Klagers stellen zich in hun klaagschrift op het standpunt dat de handelingen die aan de Rijksgebouwendienst, al dan niet tezamen en in vereniging met een medeverdachte, kunnen worden toegerekend, strafbare feiten in de zin van de Arbeidsomstandighedenwet 1998 jo. het Arbeidsomstandighedenbesluit opleveren.

Volgnummer: K06/1698

Aan het slot van hun klaagschrift verzoeken zij tevens om de vervolging van (medewerkers) van het ministerie van Algemene Zaken.

Tijdens het onderzoek in raadkamer heeft de raadsman voorts aangegeven dat naar zijn mening ook strafvervolging van beklaagden ter zake van dood door schuld mogelijk is.

11. Klagers zijn van mening dat uit de verklaringen van met name de getuigen Egbers en Giesbers blijkt, althans het sterke vermoeden naar voren komt dat in overleg en in nauwe samenwerking met beklaagden de explosieve stof thinner is gebruikt welke stof niet binnenshuis gebruikt mag worden zonder de noodzakelijke veiligheidsmaatregelen (ventilatie, beschermende kleding, adequate mechanische afzuiging, etc.)
12. Getuige Egbers heeft tijdens zijn verhoor door opsporingsambtenaren van de Koninklijke Marechaussee onder meer het volgende verklaard:
"Ik kan u vertellen dat het snel moest gebeuren. We zijn begonnen met een proef in de badkamers. Het moest allemaal zo snel gebeuren in verband met het Europees voorzitterschap van Nederland. De tijdsindeling voor het behandelen van de vloeren is besproken door Algemene Zaken in de persoon van dhr. Peter Korkers, namens de Rijksgebouwendienst Louis van der Heijden, een van beide intendanten, ik dacht Licien Massar, en namens het schilderbedrijf Aart de Lijster en Pieter Hans de Goede.
De Schilder, Aart de Lijster, heeft tegen mij gezegd dat de balsemlaag op de vloeren in het Catshuis met thinner verwijderd diende te worden. Dat er thinner gebruikt is om de balsemlaag te verwijderen wisten alle betrokkenen. Ik bedoel daarmee Peter Korkers van het Ministerie van Algemene Zaken, Louis van der Heijden van de Rijksgebouwendienst en van het schildersbedrijf De Goede, Aart de Lijster en Pieter-Hans de Goede.
Ik weet zeker dat het gebruik van thinner niet op eigen initiatief van Aart de Lijster is gebeurd. Ik heb u zojuist verklaard dat het in onderling overleg is besloten.
Het gebruik van thinner is ter sprake gekomen rondom het moment dat er een proef werd uitgevoerd in een van de badkamers van het Catshuis.
Iedereen moet hebben geweten dat er met thinner zou worden gewerkt. Alles wat er aan werkzaamheden aan

Volgnummer: K06/1698

en in het Catshuis werd uitgevoerd was van tevoren overlegd".

13. De getuige Giesbers (beheerder/kamerbewaarder ambtswoning minister-president) heeft tegenover opsporingsambtenaren van de Koninklijke Marechaussee onder meer het volgende verklaard:
"Op de vloeren lag wax. Dit betekende dat eerst de wax verwijderd moest worden, voordat men het kon gaan schuren. De schilders gebruikten hiervoor een soort van remover. In de voorgaande weekenden riekte het hiernaar.
De remover rook naar nagellakverwijderaar. Op de bovenverdieping is geen enkele ventilatie mogelijkheid. Ook op de benedenverdieping is er geen ventilatie mogelijk".
14. M. Baars, destijds werkzaam bij Caparol, heeft verklaard: "Ik ben benaderd door Deunk van de firma Abot of ik contact wilde nemen met Van der Heijden van de Rijksgebouwendienst (in het kader van een oplossing voor de houten vloeren)".
15. J.H. Deunk, destijds werkzaam bij Abot B.V., adviesbureau in oppervlakte technologie, heeft verklaard: "Louis van der Heijden heeft mij gevraagd of het te behandelen was en ik heb gezegd: heel moeilijk".
16. Klagers stellen dat op grond van voorgaande verklaringen kan worden vastgesteld dat de Rijksgebouwendienst (met name in de persoon van Van der Heijden) vanaf het begin intensief betrokken is geweest bij de problematiek van de vloeren.
17. Zo is er op 13 februari 2004 een werkschema van Caparol naar Van der Heijden gefaxt. Caparol adviseerde de vloeren machinaal te schuren. Caparol heeft het in ieder geval nooit gehad over 'opwaken'.
18. Van der Heijden zegt daarover:
"Ik heb, voor zover ik weet te herinneren, nooit geantwoord op dit voorstel. Dit voorstel is de wijze waarop een en ander is overeen gekomen. Er was enige tijdsdruk daar de werkzaamheden zo snel als mogelijk moesten worden uitgevoerd. De werkwijze kwam in grote lijnen overeen met het advies van de firma Caparol inzake de behandeling van de vloeren in de badkamer. De term opwaken is mij duidelijk. De

Volgnummer: K06/1698

werkwijze is door Caparol opgesteld en door De Goede Schilders uitgevoerd".

19. De Goede Schilders is afgeweken van het advies van Caparol. Zulks is De Goede Schilders schriftelijk medegedeeld blijkens het stuk genaamd "Kopie Werk: 96026". Volgens klagers gebeurde dit om het werk op tijd te kunnen voltooien.
20. Tijdens de behandeling in raadkamer heeft de raadsman pleitnotities aan het hof overgelegd en aangevoerd dat de rechtbank te 's-Gravenhage in haar vonnis van 20 maart 2006 onder meer het volgende heeft overwogen:
"Het kan dan ook haast niet anders zijn geweest dan dat naast verdachte ook de betrokken ambtenaren van de Rijksgebouwendienst en het ministerie van Algemene Zaken van het gebruik van thinner door verdachte op de hoogte moeten zijn geweest. Het heeft er dan ook minst genomen de schijn van dat de andere betrokken partijen, zo zij al niet van het gebruik van thinner door verdachte op de hoogte waren, dat gewoon niet wilden weten".

Klagers zien hun stelling door de conclusie van de rechtbank in haar strafvonnis van 20 maart 2006 bevestigd.

21. Naar aanleiding van het verhandelde in raadkamer en op grond van de stukken is het hof met de advocaat-generaal en de (hoofd)officier van justitie van oordeel dat onvoldoende bewijs voorhanden is om een strafvervolgning tegen beklaagden te rechtvaardigen ter zake van overtreding van overtreding van de Arbeidsomstandighedenwet 1998 jo. het Arbeidsomstandighedenbesluit dan wel ter zake van dood door schuld.
22. De getuige Egbers heeft weliswaar verklaard dat iedereen moet hebben geweten dat het verboden middel thinner werd gebruikt, maar hij heeft geen redenen van wetenschap kunnen opgeven. Bovendien vindt zijn verklaring geen steun in de overige verklaringen in het dossier. Van der Heijden, Korkers en De Goede ontkennen dat er over het gebruik van thinner is gesproken en betwisten dat er opdracht is gegeven tot het gebruik van thinner. Voorts kan op grond van de zich in het dossier bevindende stukken niet worden vastgesteld dat Korkers of Van der Heijden tijdens de werkzaamheden

Volgnummer: K06/1698

aanwezig zijn geweest en op die wijze het gebruik van thinner hebben kunnen waarnemen. Hierbij zij aangetekend dat de werkzaamheden daarmee in het weekend plaatsvonden, waarover hierna meer. Evenmin kan worden vastgesteld dat andere medewerkers van de Rijksgebouwendienst dan wel van het ministerie van Algemene Zaken het gebruik van thinner hebben waargenomen, of op andere wijze hebben vastgesteld of kunnen vaststellen dat er met thinner gewerkt werd, of dat daartoe opdracht gegeven werd.

Niet aannemelijk is geworden dat de intendanten Massar en Boekel enige zeggenschap hadden over de opgedragen werkzaamheden die werden uitgevoerd in het Catshuis.

Uit het onderzoek is gebleken dat het gebruik van thinner heeft plaatsgevonden gedurende de weekenden, terwijl Massar en Boekel alleen tijdens de werkdagen aanwezig waren. Tijdens de weekenden was Giesbers aanwezig, van wie op basis van het onderzoek vastgesteld kan worden dat hij niet bij de opdracht tot of de uitvoering van de werkzaamheden betrokken was.

23. Klagers hebben zich mede beroepen op een overweging in het rechtbankvonnis in de strafzaak tegen De Goede Schilders B.V., zoals hierboven onder 20 is weergegeven. Het hof heeft niet kunnen vaststellen op grond van welke feiten deze conclusie is getrokken en gaat ervan uit dat deze slechts gebaseerd is op vermoedens van wetenschap bij beklaagden omtrent het gebruik van het verboden middel thinner. Dit kan evenmin bewijs opleveren voor hetgeen klagers hebben gesteld.

24. Het hof acht niet aannemelijk -gelet op de uitgebreidheid van het reeds uitgevoerde opsporingsonderzoek en de omstandigheid dat alle betrokkenen reeds uitvoerig zijn gehoord- dat uit nader onderzoek thans alsnog voldoende bewijs voor het door klagers gestelde zal kunnen worden verkregen.

Mocht dit eventueel door later afgelegde verklaringen tijdens de voorlopige getuigenverhoren die volgens mededeling van de raadsman van klagers nog zullen plaatsvinden, anders blijken te zijn dan

Volgnummer: K06/1698

kunnen klagers desgewenst opnieuw een klacht op grond van artikel 12 van het Wetboek van Strafvordering indienen.

25. Het vorenstaande leidt tot de conclusie dat het beklag dient te worden afgewezen.

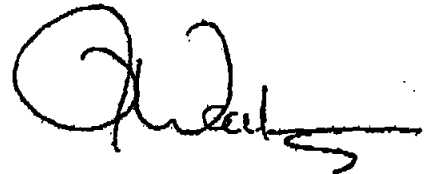
BESLISSING

Het hof:

Wijst het beklag af.

Aldus gedaan door
mrs. Noordam, Van den Broek en Franken-Van Zinnicq
Bergmann,
in tegenwoordigheid van de griffier mr. Kiela,
op 28 februari 2007.

Deze beschikking is door de voorzitter en de griffier ondertekend.

Tegen deze beslissing staat geen gewoon rechtsmiddel open.

Voor toetsing conform:
De Griffier van het Gerechtshof
te ~~Den Haag~~ ~~Gravenhage~~